Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 222 (1472) ♦ Середа, 27 листопада 1996 року ♦ Ціна договірна

Є ПЛАН — ГОТУЙ ГАМАН...

У Європейських комісіях схвалено план дій ЄС для України,

повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у представництві Європейських комісій в Україні

План передбачає шість основних напрямів співробітництва. Перший з них — підтримання економічних реформ, у рамках якого ЄС має намір сприяти проведенню макроекономічної стабілізації спільно з МВФ.

ЄС також сприятиме Україні в пошуку її місця в архітектурі європейської безпеки, регіональному співробітництві, у стосунках України з сусідами, а також у співробітництві в регіоні Чорного моря.

Широкий спектр економічної співпраці України з країнами — членами ЄС передбачає співробітництво в галузі сільського господарства, охорони довкілля, транспорту, телекомунікацій, науково-технічних програм.

Особливу увагу ЄС приділятиме реформі енергетичного сектора України.

Для реалізації цих планів ЄС має намір передусім сприяти ратифікації всіма країнами угоди про партнерство і співробітництво з Україною, підписаної 1995 року, розв'язанню проблеми платіжного балансу України у 1997 році, втілювати в життя угоду між Україною та країнами «великої сімки» щодо закриття Чорнобильської АЕС.

ПРО РОЗШИРЕННЯ НАТО — БЕЗ СЕНСАЦІЙ

Учора відбулася зустріч Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з естонськими та польськими журналістами, які перебувають у Києві на запрошення центру «Демократичні ініціативи» та фонду «Відродження».

Основною темою розмови стала проблема розширення НАТО на схід. Олександр Мороз сформулював свою позицію так: «Переконаний, що розширення Північноатлантичного альянсу на схід — процес не повністю прорахований і може завдати більше шкоди, ніж принести користі. Думаю, що потрібно створити таку систему європейської безпеки, яка враховувала б інтереси кожної країни».

Глава українського парламенту ознайомив журналістів із своєю пропозицією утворити на рівні ОБСЄ експертну групу, яка розробила б загальний механізм європейської безпеки, що його визнавали б усі держави і котрий працював би багато років.

Журналістів цікавили також внутрішні події в Україні та хід реформування економіки нашої держави.

Тиждень на Сході

Завершився державний візит Президента України Леоніда Кучми до Ізраїлю, під час якого Л. Кучма і Прем'єр-міністр Ізраїлю Беньямін Нетаньяху підписали спільну Декларацію про поглиблення і подальший розвиток взаємовідносин, партнерства і співробітництво. Також було підписано угоди про морське торговельне судноплавство, про охорону довкілля, про взаємну допомогу у митних питаннях.

(Закінчення на 2-й стор.).

Чи то ми їдемо, чи то до нас їдуть

Делегація Верховної Ради України не виїхала до Москви для зустрічі з депутатами Державної Думи Російської Федерації, як було передбачено раніше. Планували, повідомляє «Інтерфакс-Україна», що українські депутати відвідають Москву для проведення консультацій у Держдумі РФ з проблем ЧФ, Севастополя та Криму в цілому. Джерело повідомило «ІФ-У», що планується приїзд до Києва делегації Держдуми РФ для проведення консультацій. Терміни проведення такої зустрічі, за словами джерела, буде визначено до кінця цього тижня.

А скільки ще треба передати...

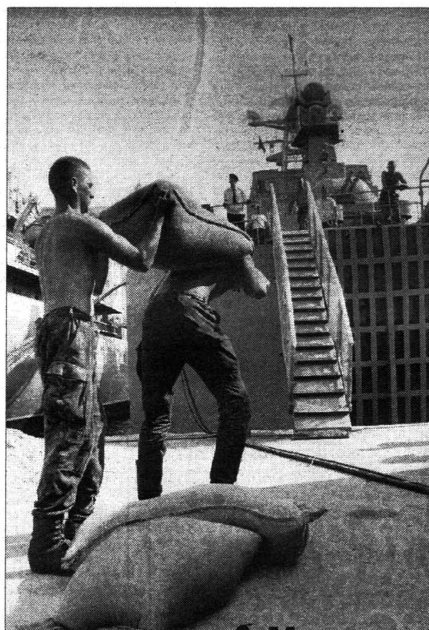
Комісії Військово-морських сил України і Чорноморського флоту розпочали прийом-передання об'єктів дивізіону підводних човнів ЧФ у Феодосії.

До 1 грудня цього року українському флоту передадуть берегову базу, вузол зв'язку та військове містечко колишньої частини ЧФ у Феодосії.

Як повідомили кореспондентові «Інтерфакс-Україна», на базі прийнятих об'єктів створено частину ВМС України з охорони водного району.

Рішення про прийом-передання частини об'єктів Феодосійського гарнізону ЧФ ухвалено під час однієї з останніх зустрічей російсько-української комісії з поділу Чорноморського флоту.

Водночас вітчизняним ВМС поки що не передано жодного об'єкта ЧФ у Севастополі. Домовленості про це ще не досягнуто.

Локшина по-флотськи...

На черговому раунді україно-російських переговорів з приводу подальшої долі Чорноморського флоту фактично досягнуто домовленостей щодо проекту угоди про статус і умови перебування ЧФ Росії на території України. Проте під час переговорів першого віце-прем'єр-міністра Василя Дурдинця і віце-прем'єр-міністра Валерія Сєрова не вдалося поділити інфраструктуру Севастополя.

(Закінчення на 5-й стор.).

в російському меню

Є приємна новина!

«Голос України» вже вкотре проводить для своїх передплатників лотерею. Розігруватимуть найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам (перших сорок шість ми назвали в попередніх номерах):

47. Чернівецькому цукровому заводу (директор — Степан Мельник) — мішок цукру.

48. Чернівецькому цукрозаводу «Хрещатик» (директор —Владислав Селітбовський) — мішок цукру.

49. Селянській спілці «Діброва» Хотинського району Чернівецької області (голова — Сергій Скрипник) —порося.

Друзі! Ви можете стати учасниками розіграшу нашої лотереї, якщо передплатите «ГУ» або щотижневик «Голос України — тиждень» на 1997 рік. Надсилайте до редакції листи з позначкою «Лотерея «ГУ-97», де вкажіть прізвище, ім'я, по батькові, домашню адресу, вкладіть копію передплатної квитанції. Розіграш — наприкінці січня 1997 року.

Друзі! Стежте за газетою. Щономера в нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї!

У номер

Тиждень на Сході

(Початок на 1-й стор.).

Прем'єр-міністр Ізраїлю Беньямін Нетаньяху схвально поставився до пропозиції України про встановлення особливих відносин між Україною та Ізраїлем в рамках трикутника «Україна—США—Ізраїль». В рамках такого партнерства, вважає Б. Нетаньяху, можливе було б кредитування спільних проектів, у яких будуть зацікавлені всі країни.

Учора Леонід Кучма відбув з офіційним візитом до Туреччини. У програмі перебування — зустрічі з президентом, прем'єр-міністром, головою парламенту Туреччини, а також підписання конвенції про уникнення подвійного оподаткування, угод про взаємний захист інвестицій, співробітництво в галузі морських перевезень та авіаційного сполучення.

Відносини з Казахстаном як «неосвоєна цілина»

Заступник Голови Верховної Ради України Віталій Мусіяка прийняв Надзвичайного та Повноважного Посла Республіки Казахстан в Україні Юрія Клочкова у зв'язку із закінченням його місії в Києві та від'їздом на батьківщину.

Обговорено стан двосторонніх відносин. Зазначено, що, незважаючи на високий рівень політичного та культурного співробітництва, торговельно-економічні зв'язки обох країн не відповідають потенційним можливостям України та Казахстану. «Ми готові знову «освоювати цілину» у відносинах з вашою державою, —сказав Віталій Мусіяка. — І насамперед ми зацікавлені в економічному співробітництві з Казахстаном».

Під час зустрічі йшлося також про розвиток міжпарламентських зв'язків.

Що нового в бронетанкових військах?

Міністр оборони України Олександр Кузьмук прибув учора до Москви з дводенним офіційним візитом. Про це Інтерфаксу повідомили в прес-службі Міністерства оборони Росії. У програмі візиту глави військового відомства України до Москви — переговори з міністром оборони РФ генералом армії Ігорем Родіоновим, після закінчення яких передбачено підписання двосторонніх угод. Крім цього, О. Кузьмук планує зустрітися з професорсько-викладацьким складом і слухачами російської Військової академії бронетанкових військ.

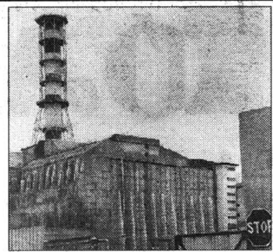
І без газу лихо, і з газом біда

З початку року за повідомленням державної комісії «Укргаз» в Україні трапився 51 нещасний випадок отруєння чадним газом. Потерпіли 136 чоловік, 78 з них — загинули.

Здебільшого трагедії стаються з причини недотримання абонентами правил безпеки під час користування газом у побуті.

Із настанням похолодання досить часто газові прилади використовуються не за призначенням — особливо для обігрівання приміщень. Із зачиненими вікнами, дверима, заклеєними вентиляційними каналами, прагнучи якомога швидше і краще зігрітися, споживачі вмикають усі конфорки, духовку, на горілки ставлять металеві предмети, від нагрівання яких повітря насичується отруйними хімічними сполуками та чадним газом. Тому, радить «Укргаз», не використовуйте газові плити для обігрівання приміщень, не залишайте без нагляду увімкнені газові прилади, бо це може призвести до тяжких наслідків.

17 вересня 1996 року Комісія Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи прийняла рішення про необхідність зустрічі членів комісії з Президентом України для обговорення чорнобильських проблем. За два місяці, незважаючи на неодноразові звернення, Президент України так і не зміг зустрітися з комісією. Не одержано відповіді як на звернення комісії, так і на депутатський запит. 21 листопада 1996 року комісія змушена була звернутися через засоби масової інформації з такою заявою.

ЗАЯВА
Комісії з питань Чорнобильської катастрофи

Комісія проаналізувала ситуацію, що створюється останнім часом навколо чорнобильської проблематики, і заявляє таке:

Проблем, пов'язаних з ліквідацією наслідків чорнобильської катастрофи і з виконанням чорнобильського законодавства, існувало й існує багато. Породжені вони насамперед наслідками тих рішень, що приймалися наприкінці 80-х — на початку 90-х років, виходячи лише з політичних міркувань, без належного науково-технічного та економічного обгрунтування.

Підгрунтям до численних порушень та зловживань була і відсутність до 1996 року підпорядкування обласних чорнобильських управлінь Мінчорнобилю України, що не давало змоги проводити оперативне державне управління і здійснювати державний контроль за ефективним використанням чорнобильських коштів.

Недосконалість законодавства і підзаконних актів дала можливість окремим особам незаслужено отримати посвідчення постраждалого внаслідок Чорнобильської катастрофи, «зробити» собі «липову» інвалідність, незаконно отримати путівку на відпочинок, в тому числі за кордон, використати пільги в оподаткуванні заради власної вигоди...

Зважаючи на все це, з самого початку своєї діяльності Комісія з питань Чорнобильської катастрофи планомірно, без зайвої метушні та без гучних гасел почала наводити порядок у цій справі.

Удосконалено Закони України «Про статус громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про правовий режим території, яка зазнала радіоактивного забруднення», «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України з питань пільгового оподаткування підприємств і організацій, всеукраїнських та міжнародних об'єднань громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Наведено порядок з нарахуванням і виплатою пенсій, покладено край розкраданню коштів тими фондами і громадськими об'єднаннями, які, спекулюючи на чорнобильському горі, використовували надані державою пільги для власного збагачення. За домовленістю з першим віце-прем'єр міністром України В. Дурдинцем, було проведено великомасштабну і докладну перевірку використання коштів, що спрямовуються на ліквідацію наслідків Чорнобильської катастрофи і соціальний захист населення. Ця перевірка виявила багато порушень, за якими правоохоронні органи вживають належних заходів.

Незадоволених тим, що наводиться порядок з визначенням статусу постраждалих, установленням інвалідності, з наданням пільг, нарахуванням і виплатою пенсій, посиленням державного контролю, обмеженням пільгового оподаткування громадських чорнобильських організацій та іншим, виявилося досить багато. Комісія відчула шалений опір. У хід пішли всі засоби — від наклепів, перекручування фактів до брудних публікацій. На жаль, знайшлися й ті, хто поставив за мету використати це в політичних та корисливих цілях. Саме з цією метою, наприклад, почали друкувати у пресі «матеріали» про «зловживання», націлені, хоч як дивно, проти організаторів перевірки. Активно мусуються чутки про створення банку «Корн» (нині «Вітчизна»), про те, що хтось із посадових осіб живе за рахунок дивідендів з цього комерційного банку.

Останню відповідь Генеральної прокуратури з цього приводу наводимо дослівно: «... відповідно до документальної перевірки фінансово-господарської діяльності АКБ «Вітчизна» (акт Головдержподаткової інспекції України по Залізничному району м. Києва від 24.05.96 р. за період з 01.01.95 р. по 01.05.96 р.) порушень податкового законодавства не встановлено. Державних службовців та інших фізичних осіб серед засновників банку нема. Дивіденди за підсумками 1994—1995 років та І кварталу 1996 року не нараховувались та не сплачувались...»

Вважаємо за потребу ще раз підкреслити, що перевірку використання «чорнобильських» коштів було проведено з ініціативи саме Комісії з питань Чорнобильської катастрофи та першого віце-прем'єр-міністра України.

Але мета цієї метушні зрозуміла: використати результати перевірки для того, щоби спочатку «розтягти» чорнобильську проблематику по різних відомствах, а потім забути про неї і про тих людей, які ліквідували катастрофу і які живуть під постійним впливом підвищеної радіації.

Саме з цією метою 26 липня 1996 року Указом Президента України ліквідовано Міністерство України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. І лише після численних звернень комісії Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій перейменоване на Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. На додаток цим же Указом Президента України ліквідована Національна комісія радіаційного захисту населення України — незалежна структура, яка повинна стояти на варті захисту громадян від радіації і від будь-яких відомчих інтерес сів. Ліквідована й єдина в Україні телепрограма «Дзвони Чорнобиля», яка була чи не єдиним джерелом інформації з чорнобильської проблематики для 3,5 млн. постраждалих громадян.

У проекті державного бюджету на 1997 рік усупереч домовленостям, усупереч усім моральним нормам передбачається значне скорочення фонду для здійснення заходів з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту населення. Це призведе до значного скорочення виплат компенсацій учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та постраждалим від Чорнобильської катастрофи. Припиняється виконання програм переселення людей із зони безумовного (обов'язкового) відселення і зони гарантованого добровільного відселення. Остаточно припиняється оздоровлення інвалідів-чорнобильців і дітей. Буде остаточно заморожено програми щодо забезпечення житлом інвалідів-чорнобильців. За рахунок цього фонду передбачається утримання військ Цивільної оборони. Кошти на самостійне переселення взагалі не передбачено. Капітальні вкладення з чорнобильської програми не виділено окремим рядком.

Слід підкреслити, що все це відбувається в той час, коли Верховна Рада закріпила в новій Конституції України як святий обов'язок держави — подолання наслідків чорнобильської катастрофи і збереження генофонду українського народу. Прикро, що в цій ситуації «чорнобильці» не чули і не знають позиції глави держави.

Тому Комісія Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи звертається до Президента України як гаранта Конституції з вимогою привести акти органів виконавчої влади у відповідність до Конституції, законів України. Комісія заявляє, що рішуче відстоюватиме законні права «чорнобильців», використає всі засоби, щоб не допустити порушень чорнобильського законодавства, продовжить спільно з органами виконавчої влади і правоохоронними органами наведення порядку в чорнобильських справах.

Володимир ЯЦЕНКО,
голова комісії.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приєднання України до Часткової Угоди про Європейську Комісію «За демократію через право»

Верховна Рада України **постановляє:**

Приєднатися від імені України до Часткової Угоди про Європейську Комісію «За демократію через право» (Венеціанську Комісію), 1990 рік.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ, 22 листопада 1996 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію поправок до Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озоновий шар

Верховна Рада України постановляє:

Поправки до Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озоновий шар, підписані від імені України 29 червня 1990 року в м. Лондоні, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ, 22 листопада 1996 року.

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

№293 Київ 25 листопада 1996р.

Про призначення на 2 березня 1997 року виборів народного депутата України замість вибулого у Волноваському виборчому окрузі №148 (Донецька область)

Відповідно до статей 10, 14 та 49 Закону України «Про вибори народних депутатів України» Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України **постановляє:**

1. Призначити на неділю 2 березня 1997 року вибори народного депутата України у Волноваському виборчому окрузі №148 (Донецька область) замість вибулого народного депутата України Щербаня Євгена Олександровича, який 3 листопада 1996 року загинув.

2. Цю постанову опублікувати в газеті «Голос України», Донецькій, обласній, відповідних міських, районній газетах та оголосити в інших засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії
І.ЄМЕЦЬ.
Секретар Центральної виборчої комісії
І.ЦЕЛУЙКО.

Як готуються у комісіях Верховної Ради України до наступного пленарного тижня?

Інформує прес-служба Верховної Ради України

З таким запитанням цілком слушно звертаються у ці дні до парламентської прес-служби десятки журналістів. Адже минулої п'ятниці Верховна Рада за наполяганням Кабінету міністрів змінила раніше ухвалений календарний розклад своєї роботи. 25-29 листопада замість виїзду у виборчі округи було вирішено працювати над пакетом законопроектів, органічно пов'язаних з розглядом уточненого проекту Закону «Про Державний бюджет України на 1997 рік». Цей пакет, як запевнив Прем'єр-міністр, мав надійти ранком у понеділок 25 листопада. Комісії відповідно спланували робочий час.

Обіцяні законопроекти у Верховній Раді одержали лише вранці у вівторок 26 листопада. Але неповним комплектом, лише чотири з шести. Проекти законів «Про податок на додану вартість» та «Про податок на нерухомість», як виявилося, не готові.

До того ж, повідомили в прес-службі, Кабмін, по суті, переклав на парламент тиражування документів. О 9.20 26 листопада надійшло лише 15 примірників, яких не вистачає навіть для голів комісій, керівників депутатських груп і фракцій. Проекти ж складні, вимагають копіткої індивідуальної роботи з ними кожного народного депутата. Отож, два робочих дні у Верховній Раді, вважайте, змарновані. І загроза, що навряд чи зможуть парламентарії наступного вівторка – 3 грудня розпочати їх розгляд на пленарному засіданні.

Владний тандем проходить випробування

Полемічні нотатки

Виборчий марафон, який де-факто стартував задовго до заяви Президента України Леоніда Кучми про намір балотуватися повторно, вже набув досить виразних політичних ознак. Зокрема, нині рівень впливовості владних структур знижується, тоді як деякі фінансово-політичні кола широко розправляють плечі. На думку поінформованих депутатів, наслідком зміцнення цього бізнесового об'єднання може стати його лідерство на вирішальних етапах виборчих кампаній 1998-го та 1999 років. Поки що, як повідомляє компетентне джерело, головні зусилля спрямовано на генерування суперечок між главою держави та главою уряду. Навіть попри штучність конфлікту між чільними посадовими особами, вважає анонімне джерело, організатори міжусобних сутичок таки мають шанс добитися свого: посваривши Леоніда Кучму з Павлом Лазаренком, послабити позиції Президента, а отже, зменшити шанси останнього на перемогу.

Протягом останнього часу деякі видання тактику Прем'єра нав'язливо протиставляють стратегії Президента. Робочі дискусії, що виникають між політиками на етапі вироблення рішень, роздувають до рівня принципових глобальних суперечностей між посадовими особами, на підставі чого роблять висновки про можливу відставку глави Кабінету. Реалізується той самий сценарій, за яким став професійним депутатом Євген Марчук: у пресі організовується серія публікацій, в яких Прем'єра зображують як чергового претендента на престол; далі розкручують «легенький компромат», і найвисокопоставленіший урядовець отримує білий квиток.

Спорідненість сюжетів інформаційної атаки на двох перших міністрів поспіль може свідчити не тільки про єдиного автора—постановника п'єси, а й про зміну ставлення «трупи» до нинішнього глави уряду. Адже успіх марчуківського сценарію є показником того, що режисери мали достатньо сили, щоб звалити «немилого» їм Прем'єра. А оскільки призначення наступника тіньові владі зустріли мовчанкою, то, отже, не заперечували проти цієї кандидатури. Проте щойно Павло Лазаренко почав робити перші кроки, як потрапив під шквал критики, і вже в його біографії вишукують факти, придатні для президентської анафеми.

Очевидно, раптову зміну «милості» на гнів з боку таємничих, але потужних сил слід шукати в перших кроках прем'єра. Найпомітнішими з них є різке скорочення тіньового алкогольно-тютюнового бізнесу і напівбандитського експорту худоби та ревізія діяльності вугільної галузі. Можливо, що десь тут і «ущемлено» інтереси фінансово-політичної імперії, яка так наполегливо домагається встановлення контролю над владними інститутами.

Політичний спектакль дедалі більше нагадує абстрактне мистецтво, яке, як відомо, із життям непорівнянне. Нещодавно одне з видань, що бере участь у кампанії шельмування, написало про Івана Салія як про антипрезидентську силу, що знайшла собі притулок в уряді. Хоча сам Салій в інтерв'ю сказав, що не тільки ніколи не був опонентом Президентові, а нову посаду в Кабінеті міністрів отримав «за рекомендацією» Леоніда Кучми. Як з'ясувалося пізніше, в КМ створено цілу антипрезидентську коаліцію, бо ще одним радником прем'єра є колишній посланець України в Вашингтоні Олег Білорус. Та насправді пан Білорус ні в штатних, ні в позаштатних радниках не значиться.

Хто цей майстерний сценарист антипрем'єрського водевілю — не так уже й важливо. Та й авторство поки що встановити неможливо.

Західні дорадники стверджують, що в державах з усталеною політичною системою в разі витоку інформації з «високих» кабінетів одразу ж провадять службові розслідування і з'ясовують походження таких публіцистичних феноменів. Мабуть, і українським спецслужбам варто було б поцікавитися, як з високих кабінетів просочується інформація і до яких адресатів надходить. Адже нема жодних гарантій, що здобиччю зловмисників не стають державні таємниці.

Та додає роботи виконавчій вертикалі і секретар Ради національної безпеки та оборони. Про нього кажуть, що він не з тих, які полюбляють виносити сміття з хати, та ще й примножувати його, а тому несподівано прозвучала його фраза про наявність суперечностей між Президентом та Прем'єром. У даному разі йшлося про деякі розбіжності щодо подальшої долі податкової системи. Хтось іще згадав про різні погляди на реформи в АПК. Секретар РНБО, якому добре відомо, що навіть між однодумцями рішення часто народжуються в жорстких дискусіях, чомусь взявся мусувати «популярну» тему. А на одному з останніх брифінгів він, розповідаючи про старт президентської виборчої гонки, підкреслив, що «Лазаренко офіційно свою кампанію ще не розпочав». Ці слова лягли на добре підготовлений грунт чуток про претензії Павла Лазаренка на найвищий державний пост. І майже ніхто не згадує, що останній відмовився балотуватися. Натомість кожний крок глави уряду трактують як здобування додаткових очок. Можна ще зрозуміти тих «ображених», кому Прем'єр перекрив канали для тіньового бізнесу, але позиція Ради безпеки не зовсім зрозуміла.

Україна підходить до того рубежу, за яким у неї буде більше ворогів, аніж здобутків. Російсько-американська газова компанія «ITERA» рветься в монополісти газового ринку України, знову зайшли у глухий кут переговори з РФ стосовно поділу Чорноморського флоту. На додаток напівтіньові капітали намагаються грати в державі свою політичну скрипку. Тут мимоволі повіриш словам деяких народних депутатів, які вважають, що Рада національної безпеки перетворилася в Раду безпеки адміністрації.

Сьогодні твердо можна сказати тільки те, що основою подальшого успішного президентства Леоніда Кучми є виконання зобов'язань, даних під час виборчої кампанії 1994 року. Якщо силам, котрі опонують йому, вдасться реалізувати свій сценарій і розбити тандем «Кучма—Лазаренко», то не виграє від цього ні глава держави, ні керівник Кабміну, ні економіка. Виграє лише тіньова олігархія.

Віктор ІВАНЧУК,
оглядач.

Досягти довіри суспільства

У ЗАГОЛОВКУ статті — завдання банківського співтовариства. І не лише його. Держави теж. Адже потужні і надійні банки — необхідний елемент успішної економічної політики країни. Чи усвідомлювали це автори «банківського» розділу доповіді Прем'єр-міністра України на сесії Верховної Ради України 15.10.96 р. про Програму діяльності Кабінету міністрів України? Таке запитання виникає під час вивчення цього розділу доповіді.

Точка зору

Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко у своїй доповіді визначив серед інших і такі завдання уряду:

«**утримання** стабільного курсу гривні;

реалізація заходів із забезпечення її вільної внутрішньої та зовнішньої конвертації;

перетворення гривні в основний засіб розрахунків та нагромаджень капіталів (підкреслено мною. — **О. С.**).

Таке спрямування економічної політики в монетарній сфері свідчить про те, що уряд тримає в полі зору стратегічні інтереси громадян і суспільства, реалізувати які можна, лише розвиваючи національне виробництво. Тому на шляху реалізації цих завдань він може розраховувати на всебічну підтримку різних соціальних груп і прошарків населення, крім, природно, тих, хто хотів би через інфляційний податок на всіх «нагріти» руки.

Що перешкоджає виконати ці завдання — запитує далі доповідач. І дається така відповідь: «Перш за все, нерозвиненість банківської системи».

Чи відповідає це дійсності?

Досягненню стабільності гривні, перш за все, перешкоджає її слабке забезпечення товарами вітчизняного виробництва. Зовнішній конвертованості — від'ємний баланс зовнішньої торгівлі та неякісна її структура. Накопиченню в гривнях стає на заваді інфляція, недовіра людей до економічної політики уряду і, як наслідок, недовіра до банків. Інакше кажучи, досягненню цих позитивних цілей заважають:

а) вкрай несприятливі адміністративно-правові умови роботи національних товаровиробників (податкові в першу чергу, але не тільки);

б) відсутність всебічно продуманої експортно-імпортної політики держави;

в) відсутність турботи державних органів про національну банківську систему і підняття її престижу в суспільстві;

г) важкий пресинг з боку різних лобістських структур на НБУ з метою отримання «дешевих» кредитних ресурсів.

Національні гроші поки що практично не виконують функції накопичення. Основна причина цього не в банках, а в економіці, середовищі, в якому працюють підприємства, банки і люди. Якби це питання можна було розв'язати в межах банківської системи, воно було б розв'язане. Чи треба доводити, що банки зацікавлені в тому, щоб гривня виконувала функцію накопичення, щоб громадяни і підприємства їй довіряли. Люди теж цього хочуть. А уряд?

Інфляція, падіння валового внутрішнього продукту, нищення вітчизняного виробника, зубожіння людей, недостатня розвиненість банківської системи і невиконання національною валютою функції накопичення є результатом економічної політики держави.

Аргументи і факти

Далі в доповіді сказано: «**У нас мало класних фахівців** банківської справи, **переважає** не прагматична, а бухгалтерська логіка, великої шкоди завдає **надмірна незалежність** політики Національного банку.

В результаті практично нульовим є рівень капіталізації українських банків» (підкреслено мною — **О. С.**).

Візьму на себе сміливість стверджувати, що «класних фахівців банківської справи» у процентному відношенні до всіх банківських працівників в Україні не менше, ніж класних фахівців у інших галузях господарства. Відомо, що за два останні роки частка працівників з вищою і середньою спеціальною освітою в банківській системі зросла з 38.8 до 45,4%. Хоча вчитися, переучуватися, підвищувати свій рівень банківським працівникам треба. Як і працівникам усіх галузей.

Стосовно «бухгалтерської логіки». Дотримання бухгалтерської «букви» — справа професійної честі банкіра, це його своєрідна «клятва Гіппократа». А якщо зверху над «бухгалтерською логікою» буде прагматизм, то це може призвести до зростання не повернутих кредитів, банкрутства банків, втрат у клієнтів і вкладників. Негативний досвід десятків банків у нас, на жаль, є.

Питання якості банківських кадрів і питання «прагматизму», як вони поставлені в доповіді, не принципові для економічної політики уряду. З іншого боку, незалежність НБУ регулюють Конституція і закони України. Позиція нинішнього уряду щодо незалежності НБУ не оригінальна. В доповіді зазначено, що «надмірна незалежність НБУ» завдає великої шкоди.

Кому і чому шкодить «надмірна незалежність НБУ»? Стабільності, конвертованості гривні? Здійсненню нею функцій накопичення? Хіба стабільніша була б валюта, якби НБУ залежав від аграрних, промислових лобі? Це вже було в Україні в 1992 — 1994 р. р.

Після цих «аргументів і фактів» у доповіді Прем'єра робиться висновок, що в результаті має місце нульовий рівень капіталізації українських банків.

В результаті чого? Малої чисельності класних банківських фахівців? Недостатнього прагматизму? надмірної незалежності НБУ? Очевидно, ні. І що означає «нульовий рівень капіталізації»? Зрозуміло, що сукупний капітал усіх банків менший за три млрд. гривень — це мало. Але 3 млрд. не дорівнює нулю. І це факт.

Банківська система — партнер уряду

Висновки доповіді про причини малої частки довгострокових кредитів, критика в ній НБУ за не те спрямування політики рефінансування, за велику частку грошової маси поза банками віддзеркалюють, на жаль, адміністративно-командний, а не ринковий характер мислення авторів. Загальновідомо, що за такої інфляції, яка була в нас, не може бути вагомого довгострокового кредитування чи інвестицій. Відомо і те, що гроші поза банками ходять не з вини НБУ, а через те, що тікають від абсурдних податків і що НБУ не зможе їх повернути без відповідних економічних дій уряду. Наведені негативні економічні явища через банки лише проявляються.

Які основні причини низького рівня банківських капіталів? Вони:

— в умовах формування українських банків в 1990—1991 рр. У той період грошові ресурси банків (в т. ч. і готівкові) були відкачані з банків Радянської України до московських банків;

— у падінні обсягів ВВП і гальмуванні економічних реформ;

— у шаленій інфляції 1992—1993 рр.;

— у надмірних податках на банки в 1994 р.;

— у нерозумінні державними керівниками ролі і значення банків для формування національної ринкової економіки;

— у відсутності можливості формувати страхові фонди банків за рахунок прибутку до оподаткування;

— у старому розподільчо-адміністративному підході до банків з боку колишніх і теперішнього урядів (згадайте недавнє «кредитування» вугільників) тощо.

Розвиток, реформа банківського сектора — державна проблема і підхід до її розв'язання має бути державний, неполітизований. Питання слід серйозно підготувати. З урахуванням не комерційних, не галузевих чи ще чиїхось локальних інтересів, а державного. Один з важливих аспектів цього інтересу полягає в тому, щоб українські громадяни зберігали гроші в українських банках без страху їх втратити через неадекватну політику уряду. Без довіри до українських банків з боку українського інвестора серйозних іноземних інвестицій не буде. Не буде і економічного зростання. Тут треба не боятися правди, шукати істину і діяти відповідно.

З викладеного маємо висновок: банківська система є стратегічним партнером уряду і політиків, які справді хочуть покращення стану справ у національному виробництві і працюють на це. Банки мають в цьому економічний, матеріальний інтерес. Їм це вигідно. І народу вигідно, і уряду. В Україні є можливості для консолідації суспільства на рівні інтересів і їх треба реалізовувати.

Українські банки, їх асоціація, банківська система в цілому готові діяти разом з урядом і народом задля економічного підйому країни.

Щодо якості «банківського» розділу доповіді Прем'єр-міністра виникають такі запитання. Чи був НБУ залучений до підготовки цієї частини доповіді Прем'єр-міністра України? Які банківські наукові заклади готували її? Чому Асоціація українських банків, регіональні банківські союзи не були залучені до цієї роботи? Адже є позитивний досвід підготовки доповідей Президента України.

Відомо, що окремі «класні фахівці банківської справи» і «прагматичні» банкіри, які, можливо, готували цю доповідь Прем'єр-міністрові, не завжди такі самі фахівці в галузі економічної політики держави. А помилки в цій політиці занадто дорого обходяться і людям, і державі.

Олександр СУГОНЯКО,
президент Асоціації
українських банків.

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

До Закарпаття — за золотом

Зробивши аналіз пропозицій багатьох потенційних інвесторів, Міністерство промисловості, Держкомгеології, Фонд державного майна і Закарпатська облдержадміністрація підписали протокол про наміри з австралійською компанією Ар Джі Сі Лімітед (RSC) щодо розробки золотополіметалічних покладів Закарпаття. Протокол передбачає створення україно-австралійського спільного підприємства, яке розпочне свою роботу з освоєння Мужієвського родовища на базі Мужієвського золотополіметалічного комбінату. Планують, що крім золота, спільне підприємство видобуватиме срібло, свинець, цинк.

● *Вільнюс*

Ландсбергіс очолив законодавців

Лідера консерваторів Вітаутаса Ландсбергіса обрано спікером парламенту Литви. Після проведення урочистої церемонії принесення парламентаріями присяги «вірно служити Вітчизні і народу», що тривала майже три години, перед Сеймом нового складу, в якому більшість мандатів належить правим партіям, з промовою виступив Президент Литви Альгірдас Бразаускас.

● *Єреван*

Вето — серйозна зброя

Вірменія накладе вето на будь-який документ з карабахського врегулювання, який подадуть на Лісcабонський саміт ОБСЄ заздалегідь не узгодженим з Єреваном. Про це попередив головний радник Президента Вірменії Жирайр Липаритян. Виступаючи на брифінгу, він заявив водночас, що вірменська сторона «не бажає, щоб справа дійшла до вето». Він зазначив, що ані Мінська група ОБСЄ, ані учасники Віденських переговорів ОБСЄ з Карабаху будь-який документ для Лісcабонської зустрічі не підготували.

● *Москва*

Загальна демілітаризація

Питання передислокації 101-ї окремої бригади внутрішніх військ та 205-ї окремої мотострілкової бригади збройних сил Росії слід розглядати в загальному контексті процесу демілітаризації самої Чечні. Про це в Будинку уряду заявив Прем'єр-міністр Росії Віктор Черномирдін. За його словами, саме з урахуванням цього президент і підписав відповідний указ, маючи на увазі насамперед забезпечення подальшого мирного врегулювання в Чечні й створення умов для проведення вільних виборів.

● *Анкара*

Хто захистить наших «човників»?

Правоохоронні органи Стамбула мають намір значно активізувати протидію мафіозним угрупованням з країн СНД, які збирають «данину» й погрожують розправою «човникам», що прибувають в це турецьке місто. З метою контролю ситуації в районі ринку Лялелі, де здійснюють основну частину торгових операцій, створюють спеціальні підрозділи поліції. Їхнє завдання — затримка вимагачів й надання допомоги «човникам». Спецпідрозділи візьмуть під охорону готелі, де зупиняються туристи, і після закінчення поїздки супроводжуватимуть їх з вантажем до аеропорту або морського порту.

Проблему забезпечення безпеки «човників» порушено після пожежі в готелі «Тозбей» в Лялелі, де тиждень тому загинуло 18 «човників», в основному українців, і понад 40 отримало опіки та поранення. За однією з версій, «Тозбей» було підпалено «російською мафією».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

АДРЕСА, ЗНАНА ЩЕ КОЗАКАМИ

Втім, на відміну від них, Президент Кучма приїхав сюди з офіційним візитом

СЬОГОДНІ — перший день офіційного візиту Президента України Леоніда Кучми до Турецької Республіки: держави, з якою пов'язаний чималий шмат нашої історії і певні нинішні плани та надії.

Немало цікавих відвідин відбулося за довгу історію україно-турецьких відносин. Усіляке бувало. Не завжди, наприклад, тішили господарів «неофіційні» візити козаків до турецьких портових міст або турків — до українських степів. Але в будь-якому разі це — наша спільна історія, і, головне, — тодішні збройні, як тепер кажуть, конфлікти та історичні перипетії зовсім не заважають відносинам нинішнім.

Мало того — 1919 року, наприклад, Туреччина визнала незалежність Української Народної Республіки, було встановлено дипломатичні відносини. Держави встигли навіть підписати Договір про дружбу та братерство. Та нав'язлива любов до нас іншого, північного, сусіди зробила незабаром бажання України самостійно вирішувати, з ким дружити, нереальним.

Втім, «гени» (якщо можна так висловитися) історичного прагнення України й Туреччини до зближення не відмерли, далися взнаки відразу ж після проголошення нашою державою незалежності п'ять років тому. Туреччина без вагань визнала суверенітет України, 1992 року було підписано Договір про дружбу та співробітництво, кілька десятків документів складають нині двосторонню договірно-правову базу. А численні українські громадяни активно знайомляться з сьогоднішньою Туреччиною, з її базарами та магазинами. Що ж, це, очевидно, теж іде на користь зміцненню двосторонніх зв'язків.

До зближення підштовхує держави нинішня ситуація в Чорноморському регіоні. Постійні «кримські вибрики» Росії спонукають Україну шукати тут надійного політичного союзника. І оскільки ми з різних причин не можемо сподіватися, скажімо, на Грузію, Болгарію чи Румунію, то Туреччина підходить на цю роль якнайкраще. Вона — міцна. Їй також невигідні панівні позиції Росії в регіоні, вона також зацікавлена в поділі Чорноморського флоту, який і досі вважає для себе небезпекою. До того ж, Україна провадить привабливу для Туреччини політику щодо кримських татар, етнічно споріднених з турками (нині і Київ, і Анкара зацікавлені в зростанні на півострові ваги кримсько-татарського фактора). Зі свого боку, Туреччина цілковито підтримує українську кримську політику і однозначно визнає належність Криму Україні.

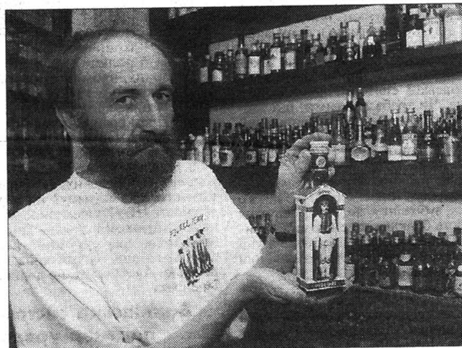
Щодо внутрішньої ситуації в Турецькій Республіці, то вона якраз неоднозначна. Біля керма влади перебуває нині ісламістська Партія добробуту («Рефах») яка виступає за зміну світського устрою Туреччини і поворот у бік ісламізації суспільства. Однак лідеру партії, прем'єр-міністру Туреччини Нічметтіну Ербакану сьогодні, схоже, не до практичного втілення своїх релігійних ідей. Вирішення потребують, насамперед, проблеми економічні. Адже саме через зниження рівня життя і надію на виправлення ситуації ісламістами проголосували турки за «Рефах» на парламентських виборах у лютому. Тепер сподівання виборців потрібно справджувати, а це, як з'ясувалося, не таке вже й легке завдання.

Але в будь-якому разі Туреччина — впливова країна, представник НАТО в регіоні. Втім, є в турків і значно честолюбніша мета: згуртувати навколо себе тюркомовні республіки Середньої Азії, ісламські сили Кавказу, Балкан і стати регіональною супердержавою. Можливо, з огляду на це, коли-небудь Київ та Анкара матимуть певні проблеми щодо тих-таки татар (є в Туреччині сили, які хотіли б бачити Крим турецьким). У зв'язку з цим певне занепокоєння викликає розвиток подій у відносинах Туреччини і Греції, а також політика Анкари щодо кіпрського питання.

Все це треба мати на увазі. Втім, поки що на україно-турецькому небосхилі безхмарно. І сьогодні український президент приїхав за давно знайомою для українців адресою, до надійного та привітного сусіди.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Житель міста Познань прославився серед земляків тим, що за 25 років копіткої роботи назбирав 7200 мініатюрних пляшечок від алкогольних напоїв. За його словами, одну грецьку пляшечку він любить найдужче...

Фото Укрінформ.

Нафта. Потягнуло японськими грошима

Японські компанії приступають до здійснення першого великого промислового проекту в Україні. Корпорація «Міцуї» та велика компанія «Ніккі» підписали з українською стороною контракт на реконструкцію Кременчуцького нафтопереробного комбінату.

Загальна сума робіт за контрактом складає 20 млрд єн (майже 180 млн. доларів). Із них 17 млрд єн у вигляді довгострокового кредиту асигнує уряд Японії. Позика надається у межах проголошеної Токіо в 1995 році державної програми сприяння Україні при переході до ринкової економіки, на що виділено 200 млн. доларів.

Як повідомили у міністерстві зовнішньої торгівлі та промисловості Японії, на проект реконструкції українського підприємства вирішено поширити японську систему державного страхування ділових операцій за кордоном.

За оцінками японських експертів, реконструкція Кременчуцького комбінату дозволить підприємству значно поліпшити якість продукції, що випускається, та збільшити обсяг виробництва нафтопродуктів з теперішніх 800 тисяч до 1,3 млн. тонн за рік.

Експрес-інтерв'ю

Торгуватимемо

У РИЗІ відбулося перше засідання міжурядової латвійсько-української комісії з питань торговельно-економічного співробітництва. Розповісти про її роботу кореспондент «ГУ» Оксана РУДЮК попросила керівника торговельно-економічної місії України у Латвійській Республіці, члена міжурядової комісії Володимира ЗАТУЛИВІТРА:

— На засіданні комісії обговорювали реалізацію домовленостей, досягнутих під час візиту в Україну Президента Латвії Г. Улманіса в листопаді 1995 року. Висновки експертів оптимістичні: двосторонні угоди про соціальний та трудовий захист громадян, які працюють за межами своїх держав, співробітництво в галузях —освіти, науки та культури, обмін інформацією та боротьби з організованою злочинністю не припадають пилом у чиновницьких теках, а ефективно працюють.

Триває також робота над низкою документів, що регулюватимуть двосторонні відносини в інших галузях. Вже досягнуто домовленості щодо тексту угоди про торгівлю сільськогосподарською продукцією. Перш ніж її буде парафовано, галузеві відомства Латвії та України мають узгодити перелік товарів, що обкладатимуться митом.

Експерти визнали, що є реальні перспективи для збільшення обсягів взаємних капіталовкладень. Тому комісія опрацювала проект міжурядової угоди між урядами країн про сприяння та взаємний захист інвестицій.

Поза увагою не залишилося і питання залізничного транспорту. Нині триває робота над текстом проекту угоди про співробітництво у цій галузі.

Про що говорять

Було б що декларувати...

З першого липня наступного року на території СНД буде введено єдину митну пасажирську декларацію. Таке рішення прийнято на засіданні глав митних служб держав СНД, що відбулося минулого тижня в Москві, повідомляє Інтерфакс. Було затверджено єдиний порядок оформлення цього документа й вирішено, що декларацію заповнюватимуть усі особи, що досягли 16 років.

Керівники митних служб країн СНД домовилися, що остаточний перехід усіх митниць Співдружності на використання єдиної митної декларації відбудеться до 1 січня 1998 року. Пасажирів країн СНД, втім, хвилює нині інше: було б що декларувати...

Коментар

Локшина по-флотськи... в російському меню

(Початок на 1-й стор.).

На думку мера міста Віктора Семенова, «ці угоди мають економічний характер, а щодо політичних акцентів, то їх уже розставили президенти»... Схоже, чорноморськофлотську кашу спочатку вирішили розкласти в тарілки так, щоб не образити ані господарів, ані гостей. Проте, гості раптом вирішили не панькатися, і Державна Дума Росії розіграла несподівану шараду, ухваливши закон «Про припинення поділу Чорноморського флоту». Парламент сусідньої держави проголосив головною базою свого військового флоту українське місто. У відповідь Верховна Рада України найближчим часом планує розглянути закон про терміни виведення російського флоту з території нашої країни. Таким чином буде розв'язано питання про перебування іноземного військового контингенту на українській землі. Ноту протесту, а точніше «занепокоєння», від МЗС було надіслано до Москви з великим запізненням. Російське ж телебачення відреагувало на рішення Держдуми швидше. На нещодавньому брифінгу в міністерстві закордонних справ України начальник управління інформації Юрій Сергєєв нагадав, що у прогнозі погоди від ГРТ поряд із регіонами ГРТ згадувався Севастополь. Очевидно, Росія намагається робити погоду на українській військово-морській базі.

Якщо абстрагуватися від оборонних моментів цього правового інциденту та проаналізувати його соціальний аспект, то переважає принцип «своя тільняшка до тіла ближче». Адже морякам та членам їхніх родин, які по кілька місяців не отримували зарплату, нові господарі обіцяють економічну стабільність і кращі умови життя.

Мер Севастополя пан Семенов вважає, що Державна Російської Федерації, заявляючи про наміри фінансувати ЧФ, «не уявляла всіх складностей» реалізації цього рішення.

У жовтні борг ЧФ Севастополю за користування електроенергією та комунальні послуги становив близько 9 млн. доларів. Мер переконаний, що Росія повинна виділити 27 млн. гривень на соціальний захист мешканців Севастополя.

Міністр юстиції України Сергій Головатий, коментуючи ситуацію з ЧФ, сказав, що у разі чинності закону РФ «Про припинення поділу Чорноморського флоту» виникає правова ситуація, яка «надзвичайно близька до поняття агресія». У тексті названого вище закону, на думку міністра, є елементи, «не на 100 відсотків тотожні, але схожі з тлумаченням агресії як «окупації» та «анексії», згідно з резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 19.02.1972 р.

Сергій Головатий нагадав, що, згідно з українським законодавством, весь ЧФ та його майно деюре є власністю України. Передання Росії частини майна Чорноморського флоту Україна здійснює «виключно з політичних мотивів», намагаючись встановити добрі відносини з нею. «Проголошення міста Севастополя головною базою Чорноморського флоту можна оцінити як спробу протиправного приєднання до Росії частини території України», — вважає Сергій Головатий.

Тепер слово за українським парламентом.

Ольга ВІТЕР.

Право

Закон — не дишло, а що?

У світі 65—85% працездатного населення зайнято в сфері малого й середнього бізнесу. Недержавний сектор економіки в розвинених країнах дає половину, а то й більше валового внутрішнього продукту. В Україні приватне підприємництво, взявши непоганий старт, спіткнулося об недосконале законодавство.

Досить складно налагодити стабільну справу в державі, де закон можна трактувати в різних варіаціях. Аналіз алогічності українського права та юридичних проблем, що зачіпають інтереси приватного підприємництва, провели юристи Міжнародної фінансової корпорації. Ось деякі висновки цього дослідження.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про підприємства» індивідуальні підприємці не мають права наймання робочої сили. Разом з тим, у ст. 5 Закону «Про власність» вказано, що власник може на договірній основі використовувати працю громадян. Те саме можна прочитати в Законі «Про підприємництво». Така теоретична невідповідність відлякує початківців-бізнесменів від практики підприємництва.

Каменем спотикання у вітчизняному приватному бізнесі є питання власності. Більшість нормативних актів свідчить про те, що підприємства створюють власники майна. (Наприклад, у Законі «Про підприємництво»). А в Законі «Про підприємства» сказано, що власником майна підприємства виступає саме підприємство. Це підтверджує і Закон «Про господарські товариства». Ось тільки в контексті різних законодавчих інтерпретацій незрозуміло, хто все ж таки власник — засновник чи підприємство? Ця неясність спричиняє чимало проблем. Наприклад, чи можна успадкувати право на приватну справу? На думку юриста-експерта Ігоря Аксьонова, треба упорядкувати закон, щоб його нелогічність не могла провокувати правопорушення.

Ольга ВАУЛІНА.

То нулі фальшиві, то Мазепа не такий...

На одній з автозаправних станцій поблизу Житомира, розраховуючись за пальне, клієнт подав стогривневу банкноту, на якій замість Шевченка було зображення Володимира Великого. Купюра була справжньою, а от нулі фальшиві: їх просто доклеїли, таким чином підвищивши номінал у сто разів. За версією чоловіків, які прибули з Росії, підроблені гроші їм підсунув у Харкові валютник, у якого вони обмінювали російські рублі.

До цього житомирським правоохоронникам уже доводилось мати справу з фальшивими нулями, але на доларах.

А перші сфальсифіковані гривні з'явилися в Житомирі вже через п'ять тижнів після закінчення обміну. Тривожні повідомлення у зведенні УМВС почастішали. Фальшивки у 10 і 20 гривень вилучають з інкасаторських виручок, що надходять до відділень банків, тобто на етапі «покупець — продавець» їх не виявили. Можливо, тому, що освітлення в місцях торгівлі почасти таке, що й покупця важко розгледіти, не кажучи вже про гроші.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Кримінал

«Гостинець» для тещі

Сильний вибух розбудив уранці мешканців одного з будинків по вулиці Грибоєдова у Вінниці. Працівники міліції, які прибули на місце пригоди, побачили жахливу картину: у двох квартирах на четвертому поверсі вибито двері й вікна, без дверей залишився вхід у невеликий коридорчик. Похилого віку господарка із закривавленим обличчям лежала непритомна в кутку кімнати, куди її відкинуло, скоріш за все, ударною хвилею. Сумніву в експертів не було: злочинець застосував бойову ґранату. Розшукати його вдалося того ж дня в одному із сіл Вінницького району. Спрямувати у правильному напрямку дії правоохоронців на чолі з начальником УМВС області Анатолієм Подолякою допомогла сама потерпіла.

Прийшовши до тями, вона розповіла: «Вранці хтось подзвонив у двері. Але відчиняти їх не поспішала: через оглядове віконце впізнала непроханого гостя — свого колишнього зятя, за яким давно ростуть золоті верби. Робити йому тут нічого — моя донька — його колишня дружина — померла, тому я не впустила його на поріг».

«Гість» деякий час наполягав на своєму, а потім було чути, як швидко збіг сходами донизу...

Розслідування ще має встановити, де саме «зятьок» розжився на такий «гостинець» для колишньої тещі.

Віктор СКРИПНИК.

Митниця

Злочинний транзит

Співробітникам УСБУ Сумської області разом з працівниками Глухівської митниці та УВС вдалося розкрити великомасштабну аферу групи громадян України, Росії та Вірменії.

На початку нинішнього року між Києвом і Москвою було організовано контрабандний канал з вивезення лікеро-горілчаних та тютюнових виробів. Ставку робили на привласнення акцизного податку на ці товари. Механізм шахрайства не відзначався оригінальністю, але діяв безвідмовно. Підакцизні вантажі як транзитні вивозили з Молдови до Києва, де нагромаджували на спеціально орендованих складах.

З кожного такого рейсу у кишенях ділків осідали шалені гроші. Підтвердження того — вдала операція правоохоронців на Глухівській митниці. Затримано 7 вантажних автомобілів з партією напою «Бренді» та цигарок «Родопі» загальною вартістю близько 800 тисяч гривень. За фактом контрабанди порушено кримінальну справу і ведеться слідство.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

«Спростування»

Живе двічі відважний Полікарп

Нотатки про бурхливу діяльність газети «Волинь» та її редактора Полікарпа Шафети на ниві оберігання волинського бичка від зазіхань передплатників «Голосу України» було надруковано в нашій газеті 12 жовтня нинішнього року.

Шановний волинський редактор і биколюб надіслав спростування, в якому не погодився з такими моїми оцінками: «Метр Шафета двічі організовував своє висунення й на Державну премію імені Шевченка...» та «І вирішив пан Шафета всі залишки своїх розумових здібностей спрямувати на плямування інших видань».

Пан Полікарп обурився. Вимагає вибачення. Як шафетознавець — вибачаюся. Не залишки, а всі розумові здібності пан Шафета спрямовує на плямування інших видань. І висунення своє він не організовував. У ті часи, як відомо, будь-куди висували винятково народ.

А от увесь текст спростування, надісланого паном Шафетою, знову ж таки як палкий шафетознавець не можу рекомендувати до обнародування в «Голосі України». Бо в тому спростуванні, яке вміщується на одній сторінці машинопису, сім орфографічних, стилістичних та синтаксичних помилок. Виправляти їх — то ще пан Шафета обуриться, не виправляти — то показати його рівень. Тож з поваги до пана Полікарпа кладу той папір до архіву. Щоб люди з автора не сміялися.

Отже, як бачите, я оберігаю престиж пана Шафети. Більше того, за таке спростування надаю панові Полікарпу титул двічі відважного.

Натомість пан Полікарп посилив увагу до «Голосу України» і не оберігає наше добре ім'я. Навіть рецензує у своїй газеті деякі наші публікації. Всупереч очевидним і викладеним у нашій газеті фактам трактує собі своє. І прагне це робити якомога гучніше, на першій полосі свого видання. Старається чоловік. Ну нехай. А її більше не буду відгукуватися, що б він не писав про «Голос України». Забагато честі.

Шафетознавець Петро.

На прикордонних перехрестях

В об'їзд — собі дорожче

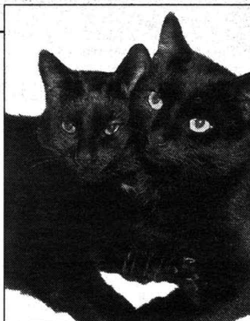
Чи розраховував громадянин України, мешканець містечка Боярки на Київщині Анатолій Г., вирушаючи до Білорусі на власному авто, що вскочить у халепу? Мабуть, ні. Але ж передбачити міг. Адже Анатолій намагався потрапити до сусідньої держави не через офіційний пункт пропуску, а скориставшись об'їзним маршрутом та ще й до того ж не порожняком.

Прикордонники застави «Городня» Чернігівського загону прикордонного контролю, на яких випадково «наразився» наш співвітчизник, вилучили у нього 50 маслонасосів, 40 гальмівних циліндрів, а, крім того, ще 7 мільйонів 100 тисяч російських рублів і 1450 американських доларів. До речі, працівники Чернігівської митниці оцінили контрабандні запчастини майже в тисячу гривень.

Олександр ФІЛЬ, лейтенант.

ОСІННІ КОНЦЕРТИ ЖИРНИХ КОТІВ

Точка зору

УЖЕ КІЛЬКА місяців поспіль наша вільна преса та інші інформаційні засоби спільно з чималим гуртом політиків переконують беззарплатну громадськість у тому, що нібито в Українській державі невтомно працює могутній податковий прес, який вичавлює останні копійки з наших товаровиробників та ще й підриває стабільність національної валюти.

А тому всі податки треба негайно істотно знизити, а дефіцит бюджету поповнити за рахунок зовнішніх позик, внутрішніх боргів та чудодійних «єврооблігацій».

Відкритим, проте, залишається питання про нестачу бюджетних коштів на виплату жебрацької зарплатні в бюджетній сфері. Або іншими словами — куди ж поділися кошти, що надходять від таких непосильних податків?

Структура витрат на виробництво продукції, робіт, послуг по галузях народного господарства за 1 півріччя 1996 року (у відсотках)

	Матеріальні витрати	Амортизація основних фондів	Витрати на оплату праці	Відрахування на соціальні заходи	Інші витрати
Всього у тому числі:	62,2	2,9	13,0	6,2	15,7
Промисловість	72,6	2,1	10,0	4,7	10,6
Транспорт	43,3	10,6	16,5	8,0	21,6
Зв'язок	11,3	3,7	32,7	16,1	36,2
Будівництво	48,3	2,2	23,8	11,5	14,2
Торгівля та громадське харчування	18,7	2,1	27,6	13,8	37,8
Постачання та збут	34,7	4,1	19,1	9,6	32,5
Заготівлі	38,1	4,4	20,5	10,3	26,7

Дані наведені без малих, спільних, сільськогосподарських підприємств та кооперативів.

Видно неозброєним оком

Навіть незважаючи на те, що в найбільш розвинених країнах — у т. ч. Франції, Німеччині, Швейцарії, Швеції — обсяг зібраних податків перевищує п'ятдесят відсотків валового внутрішнього продукту (ВВП), зазначимо, що в 1996 р. до зведеного бюджету України, який враховує кошти не тільки державного та всіх місцевих бюджетів, але й усіх цільових позабюджетних фондів (Пенсійного, Чорнобильського, зайнятості, інноваційного та інших), надходить лише 39% від офіційного ВВП, що в півтора раза менше, ніж у будь-якій державі Європейського Союзу, до якого Україна, Росія та багато інших держав Східної Європи висловили бажання вступити.

Про причини цього українського економічного дива реформатори хоч і згадують, але винятково заради годиться, не вдаючись до коментарів. Замовчує цей парадокс і Міністерство фінансів.

Згадаймо, що антиподаткова істерія, подібна до нинішньої, уже спостерігалася в Україні в другій половині 1994 р. Тоді під тиском добре організованої та щедро оплаченої реформаторськими колами «громадської думки» Верховна Рада України різко знизила податкове обкладення підприємств та особливо комерційних банків, для яких оподаткування фактично було зменшено більш ніж удвічі.

Внаслідок цих та деяких інших президентських рішень щодо проведення радикальних реформ економіка України у 1995—1996 рр. працювала значно гірше, ніж 1994 р. Що було належним чином прокоментовано Центром макроекономічного аналізу України (Європейський Союз).

Проте розмови про податковий тиск за нинішньої системи оподаткування мають, скоріше, макроекономічний характер, ніж практичний.

Уважно читаючи наші податкові закони, кожен фахівець знаходить статті, які дають можливість тим, хто має великі доходи, податків зовсім не сплачувати. Якщо обсяги звільнення від податків, встановлені законами, дехто вважає недостатніми, можна скористатися цілою низкою указів Президента, якими обсяг звільнення від податків збільшується до будь-яких бажаних розмірів (небажаних для держави).

У переліку, підписаному главою Адміністрації Президента України, зазначено багато президентських указів, які потребують скасування в частині надання податкових пільг. Але здебільшого це набутки попереднього Президента.

Укази теперішнього Президента з цього питання, можливо, скасовуватимуться його наступниками.

Для прикладу можна розглянути два податкові законодавчі акти, які забезпечують найбільші надходження до бюджетів, — Закон «Про оподаткування прибутку підприємств» (18,5%), Декрет «Про податок на додану вартість» (21%), та в сукупності з надходженням до Пенсійного (24,4%) та Чорнобильського (5,4%) фондів формують 75% доходів зведеного бюджету України.

Легковажні правила застосування Закону про оподаткування прибутку встановлюють, що всі витрати підприємств, у т. ч. на зарубіжні відрядження, купівлю дорогих імпортних автомобілів, меблювання шикарних офісів, проведення банкетів, а також вартість усього, що вкрадено, списано з балансу, не оплачено споживачами, зараховується до витрат виробництва і не оподатковується.

За якими правилами граємо?

З іншого боку, треба критично зважити заяви промисловців про те, що всі зароблені кошти йдуть на сплату податків. Адже рівень безгосподарності наших господарників загальновідомий. Ось, наприклад, офіційна інформація про структуру виробничих витрат у промисловості та інших галузях народного господарства України в першому півріччі 1996 року.

Звернувши увагу на те, що матеріалоємність промислової продукції становить 72%, а заробітна плата лише 10% та обміркувавши той факт, що всі відрахування в позабюджетні фонди вираховуються як процент від зарплати, бачимо, що переважно кошти підприємств поглинаються матеріалоємністю, отже значною мірою марнотратством та безгосподарністю, але аж ніяк не Державним бюджетом.

Звичайно навіть господарники, загартовані десятиліттями існування системи «виробництва задля виробництва», часом отримують удари під дих, просуваючись шляхом радикальних економічних реформ.

Наприклад, у 1996 р. уряд зобов'язав наші підприємства сплачувати за російський газ та нафту у півтора раза дорожче, ніж у 1994—95 рр., а плату за транзит російських енергоносіїв справив на 25% нижчу за встановлену законодавством держави, чим витрусив з українських кишень більш як 2 мільярди доларів США на користь Росії. Цей «захист» урядом вітчизняних товаровиробників досвідчені наші директори змушені були віднести на кредиторську заборгованість, сума якої за цей рік зросла вдвічі, сягнувши 30 млрд. дол. США, тобто за один лише 1996 р. додалася така ж сума боргів, яку назбирали наші підприємства за п'ять років ринкових реформ та фінансової стабілізації.

Але чи є у цьому випадку причиною фінансових труднощів підприємств високий рівень податків?

Варто лише добре поміркувати

Формально не порушуючи жодних законів, оригінальний спосіб уникнення податків розробили ефективно працюючі малі та середні підприємства, які офіційно подають до податкових органів декларації про те, що всі без винятку їхні працівники отримують лише мінімальну заробітну плату, встановлену законом. Враховуючи, що нашу антиекономічну податкову систему побудовано таким чином, що базою для нарахування більшості податків є зарплатня і на кожну гривню нарахованої оплати праці слід сплачувати більш як цілу гривню податків, стає вигідно платити працівникам неофіційним шляхом — прихованими коштами чи готовою продукцією. Що і робиться.

Сміх, та й годі, викликає тепер заява відомих діячів про наміри додатково зібрати в бюджет у 1996 р. мало не 600 млн. дол. США акцизного збору з імпортованих товарів.

Але, як свідчать розрахунки, акцизного збору, всього разом з імпортних та вітчизняних товарів, буде зібрано в 1996 р. не більш як 300 млн. дол. США, а частка акцизного збору в доходах бюджету очікується вдвічі меншою, ніж у додекретному 1992 р.

Деякі норми справляння податку на додану вартість є унікальними в світовій практиці і встановлюються лише метрополіями у своїх колоніях.

Від податку на додану вартість:

— звільнені всі товарно-грошові обороти, що здійснюються в іноземній валюті. Завдяки цьому протягом майже чотирьох років позиції іноземної валюти зміцнюються в Україні, а національна валюта послаблюється та витискується з ринку;

— звільнені всі товари іноземного виробництва, які ввозяться в Україну.

Внаслідок цієї пільги товари вітчизняних підприємств, які цим податком обов'язково обкладаються, стають для покупців на 20% дорожчими за аналогічні зарубіжні. Це призводить до монополії зарубіжних підприємств на українському ринку та дискримінації вітчизняних товаровиробників, які змушені згортати виробництво та звільняти працівників.

Але Антимонопольний комітет цієї дуже недобросовісної конкуренції не помічає.

То чи слід ховатися в тінь?

Верховна Рада України зробила спробу скасувати зазначену дискримінацію українських підприємств, ухваливши статтю 31 в законі про державний бюджет на 1996 р. Але ця спроба, як у стіну, вперлася у відповідний Указ Президента № 499/95 від 30.06.1995 р. і залишилася на папері. А в проекті бюджету на 1997 р., поданому до Верховної Ради, обкладення імпортних товарів податком на додану вартість навіть не планується, що зменшує доходи бюджету на 5,5 млрд. гривень, з усіма наслідками для держави, що звідси випливають.

Неодноразово попередній Прем'єр-міністр ініціював законопроекти щодо скасування неправомірних податкових пільг, але...

Мимоволі виникає питання, якщо при нашому податковому законодавстві податки можна зовсім не сплачувати на цілком легальних підставах, особливо з великих доходів, то чи є сенс підприємцям та промисловцям ховатися в тіньову економіку? В чому багато хто намагається переконати довірливих народних обранців.

Отже, заявлений урядом значний обсяг дефіциту державного бюджету та заклики до його покриття за рахунок зовнішніх позик, випуску «Єврооблігацій» чи запровадження нових податків, на наш погляд, не мають жодних економічних аргументів.

Можливо, зовнішні позики та внутрішні борги потрібні лише тим нашим державним діячам, які гріють на них руки за рахунок народу?

Георгій ЮРЧЕНКО,
економіст.

Запитували — відповідаємо

Марку знають, а бухгалтера забули...

Всьому світу відомий розлогий напис своєрідним рукописним шрифтом торговельної марки «Кока-кола» і оригінальна форма пляшки. Хотілося б дізнатися, хто автор дизайну цих символів відомої компанії.

Юрій НОВИКОВ.
Івано-Франківськ.

Народилася «Кока-кола» в американському місті Атланта (штат Джорджія). Весняного дня на подвір'ї свого будинку у латунному казані лікар-фармацевт Джон Стіт Пембертон приготував ароматний, кольору карамелі, сироп і приніс цю суміш до аптеки Джекобса – найбільшої в Атланті. Новий продукт змішували з газованою водою і відпускали як содовий напій по п'ять центів за склянку.

Партнер лікаря Пембертона, бухгалтер Френк М. Робісон запропонував відому всім назву і намалював своєрідним рукописним шрифтом торговельну марку. Незабаром плакат з написом «Пийте «Кока-колу» висів на аптеці. А 29 травня 1886 року в «Атланта Джорнал» з'явилася перша газетна реклама, яка проголошувала «Кока-колу» «неповторно смачною та освіжаючою».

Через погіршений стан здоров'я та настачу коштів лікар Пембертон не зміг реалізувати потенційні можливості створеного ним напою. Після його смерті у 1888 році права на напій придбав аптекар і бізнесмен з Атланти Айса Дж. Кендлер. Він одразу оцінив потенційні можливості «Кока-коли» і в 1891 році за 2300 доларів придбав право повного контролю.

Разом із братом та ще двома компаньйонами Кендлер заснував в Атланті «Компанію «Кока-кола». Торговельний знак «Кока-коли» вони почали використовувати у торгівлі з 1896 року, але у бюро патентів США він був зареєстрований лише 31 січня 1893 року.

У 1899 році в Чаттанузі (штат Теннесі) відкрилася перша фабрика з розливу напою в пляшки. Спроби імітувати напій свідчили про його визнання і дали поштовх до нововведень. У 1916 році «Рут Гласс Компані» розробила дизайн оригінальної пляшки для «Кока-коли». 1960 року пляшка своєрідної форми отримала патент у бюро патентів США як частина торговельного

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за позовом державної податкової інспекції Подільського р-ну м. Києва порушив справу про банкрутство № 5/121б від 15.10.96 р. щодо ПМП «Булат» (м. Київ, вул. Сагайдачного, 12, р/р 468391 в АБ «АЖІО»).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

З інформації про випуск інвестиційних сертифікатів закритого акціонерного товариства інвестиційної компанії «Нафтаенерго Інвест», опублікованої в газеті «Голос України» від 27 березня 1996 року, п.2.4., вилучити таке: «Загальна сума майна Компанії, яке передається на окремий баланс Фонду —1000000000000 (один трильйон) карбованців».

Витяг з протоколу Загальних зборів ЗАТ ІК «Нафтаенерго Інвест» № 12 від 15 листопада 1996 року.

Арбітражний суд Чернівецької області (274010, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) порушив справу про банкрутство ТОВ «Космос» (274000, м. Чернівці, вул. Театральна, 3/89, р/р 700467855 АКБ «Інко»).

Майнові вимоги кредиторів і заяви можливих санаторів суд приймає у місячний термін.

Арбітражним судом Львівської області порушено справу про визнання банкрутом відкритого акціонерного товариства «Львівський завод біофізичних приладів». Справа № 2/30 від 28.12.95 р.; юридична адреса: 290040, м. Львів-ГСП, вул. Курмановича, 9; р/р 260922 у Львівському регіональному управлінні ПІБ, МФО 325633.

Арбітражний суд приймає заяви кредиторів та можливих санаторів упродовж місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою: м. Львів-10, вул. Личаківська, 81.

Шановні переможці 14-го сертифікатного аукціону і першого спеціалізованого аукціону за компенсаційні сертифікати по ВАТ «Каланчацький маслозавод» Херсонської області. Правління ВАТ повідомляє:

У зв'язку з дробленням номінальної вартості акції в ході першого спеціалізованого аукціону, сертифікати акцій будуть вам надіслані після перереєстрації випуску акцій згідно з діючим законодавством.

У номер

● *Київ*

Міняють лише як виняток

За рішенням Державної комісії з проведення в Україні грошової реформи дещо змінено порядок обміну українських карбованців на гривні громадянами, які з поважних причин не змогли це здійснити своєчасно, що проводився регіональними управліннями Національного банку України за рішенням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських адміністрацій.

З 26 листопада 1996 року обмін українських карбованців на гривні проводиться у виняткових випадках за рішенням Національного банку України, для чого слід звертатися до його регіональних управлінь —в Автономній Республіці Крим, областях та місті Києві.

● *Дніпропетровськ*

Облишимо справи «каструльні» – займімось партійними!

Обласна конференція жінок відбулася у Дніпропетровську. Вона викликала неабиякий резонанс. Жіночих, а також материнських організацій та рухів нині існує чимало. Проте їх об'єднують спільні проблеми та інтереси. Не випадково головним підсумком конференції стало рішення жінок об'єднати зусилля у боротьбі — з обставинами, законодавцями, владними структурами і т. д. — за власне благополуччя та щастя своїх дітей. Ймовірне навіть виникнення найближчим часом жіночої політичної партії,: котра, за задумом її ініціаторів, зможе обстоювати свою справу вже на наступних виборах.

● *Херсон*

Хай живуть вислоноси!

У водоймищах Дніпровського експериментального осетрового заводу закінчилася своєрідна осіння інвентаризація незвичайної для нас риби.

Нинішньої весни тут у двох ставках поселили мальків вислоноса. І тепер іхтіологів цікавило, як вони прижилися. З'ясувалося, що рибинки сягнули 200-грамової ваги, а це можна вважати відмінним результатом для першого літнього відрізку життя. У наступні роки вони мають додавати по кілограму-півтора. А на батьківщині, в озерах Америки, вислоноси досягають 16—18 кілограмів.

За темпами росту новосели можуть позмагатися з коропом і товстолобиком. Саме це, а також невибагливість вислоносів у кормі, і приваблює місцевих рибоводів.

У «пропащої справи» велике майбутнє

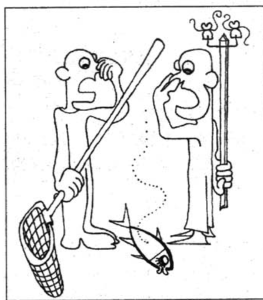
Чорна кішка між Мінрибгоспом і Мінергео пробігла на початку нинішнього року. Тоді, через понадмірне використання води енергетиками (як вважають у Мінрибгоспі), з причини замору та попадання в турбіни ГЕС наказала довго жити риба. На Кременчуцькому водосховищі її, за різними оцінками, «полягло» від 3 до 5 тисяч тонн. Є всі підстави чекати повторення подібної трагедії, а рибгоспам — нових втрат.

Навколишнє середовище

Такі холодні, як минула, зими бували й раніше. У 80-ті морози стояли ще дошкульніші. Тоді також гинула від замору риба. Щоправда — молодняк. І не в такій кількості. За свідченням водолазів, які після трагедії-96 дослідили дно водойми, шар мертвої риби, в тому числі такого бажаного на споживчому столі товстолобика, місцями сягав двох метрів. Досить — вирішили в Мінрибгоспі. І у Вищому арбітражному суді України з'явилася солідна справа. Рибники ставили за вину енергетикам трагедію на Кременчуцькому водосховищі й вимагали відшкодування збитків у сумі 16,5 млн. грн. Ці кошти зобов'язувалися направити на екологічне оздоровлення штучного моря та розширення відтворення рослиноїдних риб.

Та енергетиків голими руками не візьмеш. Очевидно, пам'ятаючи про те, що найкращий захист — напад, останні залучили на свій бік думки наукових світил, і на випад мінрибгоспівців відповіли своїм. Водосховище ми, мовляв, спрацювали. Винні. Але тільки частково. Адже спустили воду не з власної примхи, а керуючись державними інтересами. Рятували енергетичний комплекс. У мережі тоді напруга впала до кризової позначки. Один із блоків Запорізької АЕС було зупинено. Електродефіцит довелося ліквідувати, ввімкнувши на повні оберти турбіни КремГЕС. А щоб вищезгаданого замору не сталося, треба було довбати в кризі віддушини. До того ж на водосховищі, яке, на думку енергетиків, створено, насамперед, для використання мобільних потужностей Кременчуцької ГЕС, а не для розведення риби, мають бути судна, здатні колоти лід. Їх немає.

У процесі міжвідомчих розборок пролунало ще кілька аргументів і версій. Приміром, не тільки задуха —причина смерті товстолобика, а й нежиттєздатність особнів. Рибники, мовляв, дуже вже з їх відгодівлею постаралися. Товстолобики розрослися аж до 10—11 кілограмів. Коли одночасно було задіяно всі турбіни, неповороткі рибини, що скупчилися біля самих гребель — єдиному на водоймі місці без криги, — не в змозі були подолати течію й потрапили під лопасті. І ще. За словами заступника міністра енергетики та електрифікації Володимира Дарчука, на обмілинах мали бути спеціальні канали, користуючись «послугами» яких риба, у разі чого, могла б «евакуюватися» на глибину. Отож, значна частка відповідальності за те, що сталося, констатували чиновники Міненерго, лежить на Мінрибгоспі.

— Під час будівництва Кременчуцького водосховища канали гідробудівельниками прокладені не були, — в свою чергу зазначив заступник начальника управління Мінрибгоспу Станіслав Філь. — Але навіть якби їх і спорудили, то протягом 2—3 років вони замулилися б. Поновлення таких «проходів для риби» —сізіфова праця. До того ж — дорога. Щодо нежиттєздатності «відгодованих» товстолобиків. Справді, більша їх частина не була в змозі подолати сильну течію після запуску всіх турбін. Та спричинено це аж ніяк не розмірами цінної породи рибин і їх «зайвою» вагою. Просто взимку, коли під кригою температура води падає до 1,5—2 градусів, риба клякне, і течія прибиває її до захисних гратів. Не кажучи вже про потік води в 1,5—2 м/сек. Такою швидкою вона стає на вході під час роботи одного-двох блоків ГЕС. Улітку риба здатна протистояти такій течії. Боротися з морем можна, ламаючи лід, що й пропонує дехто з експертів з високими науковими ступенями. Та тільки не винайшли поки що криголамів з осіданням 30—40 сантиметрів, здатних трощити лід такої самої товщини. Є ще один шлях — свердлити лунки, встановлювати компресори і «заганяти» під кригу кисень. Справа ця енергомістка, недешева, вимагає підведення електроенергії до багатьох районів водосховища. Отож, за великим рахунком протиставляти зимовому мору, крім підтримання оптимального рівня води, немає чого.

Арбітраж поки що так і не визначився з винуватцем замору. Розгляд справи відкладено. Та проблема навіть не в тому, чи буде знайдено «крайнього». Непокоїть інше. І в Міненерго, і в Мінрибгоспі в один голос стверджують: доля ймовірності повторення наступного року такої трагедії велика. За станом на початок листопада, рівень води в Кременчуцькому водосховищі впав майже на один метр, порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Очевидно, водосховище спрацьовуватиметься й у подальшому, в міру наближення холодів. А якщо зважити, що запаси вугілля та мазуту, за жовтневими оцінками енергетиків, вичерпуються вже в перших числах січня, перспектива появи на світ ближче до весни «справи товстолобиків-2», ох, яка реальна.

Залишається одне — сподіватися на теплу зиму...

Валерій ДРУЖЕНКО.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Чи втримаються на плаву рибалки?

Згідно з даними світових досліджень, біологічна норма споживання риби людиною — 21 кілограм на рік. Але чи кожен може похвалитися тим, що його організм отримує таку кількість цінної продукції? Відповідь однозначна: ні! Чому?

Питання руба

Порівняно з іншими галузями сільського господарства рибалки України ще «тримаються на плаву»: за останні два роки зупинено спад виробництва, розроблено перспективну програму «Дніпрориба», замість рибгоспів створено багатогалузеві підприємства. І все ж вирощування риби у внутрішніх водоймах нашої держави можна порівняти з конем, котрому доводиться дедалі частіше переводити подих.

Причина перша — податки. У внутрішніх водоймах ми, рибалки, платимо, по-перше, за воду над землею, по-друге, за землю під водою, по-третє, за все те, що сплачують державі всі підприємства. Як вижити Кримському, Луганському, Херсонському, Дніпропетровському рибокомбінатам, коли щорічно вони мусять сплачувати лише за воду до 300 мільйонів гривень? Хіба ж можна сьогодні порівнювати за податками, скажімо, машинобудівний завод, металургійний комбінат та рибогосподарство? Хіба вони однаково з екологічної точки зору впливають на довкілля? Відрадно, що не так давно на засіданні президії Кабінету міністрів було прийнято рішення щодо підтримки «Національної програми екологічного оздоровлення басейну Дніпра та поліпшення якості питної води», переконані, що й Верховна Рада прийме позитивне рішення.

Друге. На жаль, спільне для всіх — загальна складна економічна ситуація в Україні. Знову факти.

Маємо нині 4021,5 тисячі квадратних кілометрів водного плеса озер та лиманів, 964 тисячі гектарів водосховищ, 208,6 тисячі гектарів ставків. Безперечно, це великі можливості для збільшення обсягів виробництва у внутрішніх водоймах. Досягнення України в галузі рибництва знані далеко за її межами. Виведено українські породи коропа, які мають світову славу, розроблено найпередовіші біотехнології з вирощування прісноводних та морських риб...

І все ж — лише три з половиною кілограми на душу щороку... І такі економічні показники: торік рибгосподарства виробничо-кооперативного об'єднання «Укррибгосп» спромоглися закупити через надзвичайно високі ринкові ціни тільки 16 відсотків рибних кормів від річної технологічної норми. За потреби 260 тисяч тонн закупили 40. Тому пішли на доволі різке розширення вирощування рослиноїдних. Не кажу вже про спільне для усіх подорожчання пально-мастильних матеріалів, техніки, устаткування, обладнання.

Хоча, зауважу, Міністерство рибного господарства України, якому не виповнилося ще й двох років, дало минулого року державі майже 7 трильйонів карбованців чистого прибутку.

І третє (хоча причин, звісно, можна наводити безліч). Переконаний, що в нас є можливості вийти на рівень таких країн, як США, Канада, Китай, Норвегія, Німеччина, Японія. Про це свідчать підрахунки, аналіз учених, виробничників, керівників. Але держава мусить захистити й підтримати свого виробника.

Певен, що ми як сезонні сільськогосподарські виробники потребуємо пільгового кредитування, як заведено в усьому світі. Без кредитів у сучасних умовах «дикого» ринку за порівняно дешевої рибної продукції нам не вижити.

Борис ГУДИМА,
начальник Управління промислового рибальства виробничо-кооперативного об'єднання «Укррибгосп».

● *Баскетбол*

З надією на реванш

Сьогодні в Київському палаці спорту о 20.30 розпочнеться один із головних матчів у відбірковій групі D чемпіонату Європи з баскетболу. Національна збірна України приймає команду Туреччини. Обидва суперники лідирують у змаганні.

Нещодавно турки переграли вдома збірну Хорватії — 68:64, яка йде третьою. Усе це свідчить про силу цієї команди і про те, що нині баскетбол у Туреччині у великій пошані. Рівень національного чемпіонату —один з найвищих на континенті. Сім клубів цієї країни — учасники поточних розіграшів єврокубків.

Зустріч Україна—Туреччина обслуговуватимуть арбітри: Іштох Ремс (Словенія, Любляна) та Георгі Вераді (Угорщина, Печ). Сподіваємемося, що прихильники баскетболу активно відгукнуться на цю подію і прийдуть до Палацу спорту підтримати українську команду. Тим більше, що єдину поразку в цьому відбірковому турнірі нашій команді завдали саме турки.

А поки що турнірне становище команд (усі провели по шість поєдинків) таке: Туреччина, Україна — по 11 очок, Хорватія, Болгарія — по 9, Нідерланди — 8, Румунія — 6.

Іван ОЗЕРЧУК.

● *Футбол*

За Кубок Співдружності

П'ятий розіграш Кубка Співдружності з футболу відбудеться в московських манежах ЦСКА, «Динамо» і «Спартак» з 25 січня по 2 лютого.

Спершу — поєдинки у групах. Ось їх склад:

A. «Спартак» (Росія, Москва), «Новбахор» (Узбекистан, Намаган), «Зімбру» (Молдова, Кишинів), чемпіон Азербайджану.

B. «Динамо» (Україна, Київ), чемпіон Литви, «Пюнік» (Вірменія, Єреван), чемпіон Киргизії.

C. «Динамо» (Грузія, Тбілісі), «Тораз» (Казахстан, Джамбул), «Динамо» (Таджикистан, Душанбе), «Лаптана» (Естонія, Таллін).

D. МПЦК (Беларусь, Мозир), «Сконто» (Латвія, Рига), чемпіон Туркменії, збірна клубів Росії (поза конкурсом). Російську команду очолює Борис Ігнатьєв, який бажає подивитися найближчий резерв до національного колективу.

Чвертьфінали відбудуться 29 січня, півфінали — 31 січня. Фінал — 2 лютого. Його початок в армійському манежі — о 17.00 (час московський).

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія:О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора),В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 228657.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311222.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.